

Tollbamondás

Mi őrzi Lotz János emlékét Magyarországon?

Lotz János fia, Charles Peter 2011-ben Magyarországra látogatott. Az utazás előtt egy hónappal beírta apja nevét a Google keresőprogramjába, mert kíváncsi volt arra, hogy őrzi-e még valami édesapja emlékét itt. Az eredmény nagyon meglepte, mert Lotz János neve 312 szócikkben is megjelent. A legtöbb információ a Lotz János szövegértési és helyesírási versenyről szólt, de megtudta, hogy Bonyhádon nyáron diákegyetemet is szerveznek, ahol híres nyelvészek, irodalmárok, írók, költők foglalkoznak a tehetséges diákokkal. Végül felfedezte a Lotz Jánosról elnevezett anyanyelvi szakkör honlapját is. Itt állt az az angol nyelvű felhívás, hogy a bonyhádi diákok keresik Lotz János Amerikában élő családját, és aki tud róluk valamit, az küldjön egy üzenetet a tanárnőnek.

2011. március 10-én érkezett meg Charles Peter Lotz levele a bonyhádi gimnáziumba, s az országos döntőn már ő adta át a díjakat a győzteseknek.

Útmutató a tollbamondáshoz

Írjuk fel a táblára: Charles Peter (kiejtése: csársz píter), Google (kiejtése: gugl)

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

Minden hiba 1 pontot von le a 20 pontos összpontszámból, a vesszőhiba is.

A vesszők és bekezdések helyét mondjuk meg!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden diák végez.

1. Igaz vagy hamis az állítás? A szöveg alapján válaszolj. 4/

- a) A díjazottak mindegyike külföldön fejt ki tevékenységét. **igaz**
- b) A hungarológia jelentése a magyarságtudomány. **igaz**
- c) A következő hungarológiai kongresszus 2020-ban lesz. **hamis**
- d) Ligeti Erika szobrot készített Lotz Jánosról. **hamis**

2. Melyik országban dolgoznak a díjazottak? 3/

1. Finnország 2. Szlovákia 3. Szlovákia

3. Kérdések a díj odaítéléséről

- a) Milyen döntéshozó szervezet ítélte oda a díjat? **1/**
Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság
- b) Sorold fel a magyar tagjait! **2/**
Monok István (társelnök) és Bene Sándor (főtitkár)
- c) Hol született a döntés (egy helynév)? **1/**
Pécs
- d) Honnan kerested meg a fenti adatokat? **1/**
Az oklevél tartalmazza. (A testület a szövegben is szerepel.)

4. Töltsd ki a táblázatot! 3/

Milyen tevékenységet folytatnak a díjazottak? Tégy + jelet, amikor ez igaz rájuk!

Név	Oktatás	Kutatás	Szervezés
Anssi Halmesvirta		+	(+) elfogadható
Sándor Anna	+	+	+
Mészáros András	+	+	+

A helyesen kitöltött soronként jár a pont!

5. Melyik jutalmazott foglalkozhat az alábbi témákkal? A nevét írd a vonalra! 5/

Filozófiai tanulmányokat írhat.

Mészáros András

A magyar népszokások megismertetése a célja.

Anssi Halmesvirta

A magyar nyelv tanításáért küzd külföldön.

Sándor Anna és Mészáros András

Tájszólások kutatásával foglalkozik.

Sándor Anna

(Az egyik vonalra két név kerül.) Elemenként 1 pont.

Elérhető összesen 20 pont.

1. Radnóti Miklós Naptár című művéből idéztünk egy részletet. Másold le a verset helyesírási hibák nélkül! A pontszám nem a hibák számát jelzi. Minden verssort új sorban kezdj! 10/

Június

Nézz csak körül, most dél van és csodát látsz,
az ég derűs, nincs homlokán redő,
utak mentén virágzik mind az akác,
a csermelynek arany taréja nő
s a fényes levegőbe villogó
jeleket ír egy lustán hősködő
gyémántos testű szitakötő.

***Minden egyes hibáért egy pontot kell levonni a maximálisan adható 10-ből.
A vesszőhibákért nem jár pontlevonás.***

2. Húzd alá mindegyik sorban a kakukktojást, vagyis a hibásan írt szót! 5/

- a) odú, tanú, gyanú, zsalú
- b) kisebb, ehez, együtt, utána
- c) zsíradék, ízes, szívesen, díszes
- d) álltalanban, állapotban, állandóan, állva
- e) ijesztő, kiejtés, rejtvény, fojton

3. Lásd el –val/-vel raggal az alábbi szavakat! 5/

ronggyal
gallyal
karddal
vízzel
ezzel v. evvel

4. Fonetikusan – azaz a kiejtésnek megfelelően – adtuk meg a szavakat. Írd le őket helyesen! Pipáld ki a kakukktojást, vagyis a hibátlanul leírt szót! **11/**

szabadság	tűzhöz
egészség	játszik
bökdös	tanuljon
különben	utca
nebáncsvirág PIPA	szeretjük
kertje	

5. a) Mihálynak a tollbamondás alkalmával 10 j-t vagy ly-t tartalmazó szót kellett leírnia. Valyon hányat sikerült neki? Pipáld a helyesen, javítsd a helytelenül írt szavakat! **10/**

muszáj	talaj PIPA
felejtés	kastély PIPA
tavaly	pólya PIPA
akadály	óhaj PIPA
karvaly	gerely PIPA

b) Találj a feladtleírásban még egy helytelenül írt j hangot tartalmazó szót! Írd le a vonalra helyesen! (Ne feledd, a tanár is hibázhat néha!) vajon **1/**

6. Állapítsd meg, hogy jól választottuk-e el a következő szavakat az adott helyen/helyeken! Karikázd be a jók betűjelét! **12/**

a) di-adal	b) pe-ches	c) katasz-trófa	d) bod-zabokor	e) Gábo-rék	f) ki-sasz-szony
g) rendő-ri	h) me-gál-lás	i)Doro-ttyával	j) csak-is	k) le-galább	l) Kecskemét-en

Minden hibáért 1 pontot kell levonni a 12-ből!

7. Állítsd betűrendbe az egyes sorokban található szavakat! Számozással (1, 2) jelöld a helyes sorrendet! **6/**

- a) arannyal (1) – aranyos (2)
- b) Barna (2) – barna (1)
- c) Madrid (1) – madzag (2)
- d) folyt (2) – fojt (1)
- e) róka (1) – rokka (2)
- f) hétféle (2) – hétfelé (1)

Összesen: 60 pont

Elért pontszám: _____